Republika Srbija
VRHOVNI SUD
Kzz 1781/2024
26.02.2025. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud, u veću sastavljenom od sudija: Milene Rašić, predsednika veća, Gordane Kojić, Aleksandra Stepanovića, Tatjane Vuković i Bojane Paunović, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog suda Vesnom Zarić, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog AA i dr., zbog krivičnog dela razbojništvo u saizvršilaštvu iz člana 206. stav 1. u vezi člana 33. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA – advokata Darka Milutinovića, podnetom protiv pravnosnažnih presuda Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1-71/24 od 04.06.2024. godine i Kž3-15/24 od 18.10.2024. godine, u sednici veća održanoj dana 26.02.2025. godine, većinom glasova, doneo je

P R E S U D U

USVAJA SE kao osnovan zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA – advokata Darka Milutinovića, pa se, u odnosu na okrivljenog AA, UKIDAJU pravnosnažne presude Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1-71/24 od 04.06.2024. godine i Kž3-15/24 od 18.10.2024. godine i predmet vraća Apelacionom sudu u Kragujevcu na ponovno odlučivanje.

O b r a z l o ž e nj e

Presudom Osnovnog suda u Kraljevu K.br.80/22 od 01.11.2023. godine okrivljeni BB, VV, GG i AA, shodno članu 423. stav 2. ZKP, oslobođeni su od optužbe da su izvršili krivično delo razbojništvo u saizvršilaštvu iz člana 206. stav 1. u vezi člana 33. KZ. Istom presudom određeno je da troškovi krivičnog postupka padnu na teret budžetskih sredstava, a oštećeni je upućen da imovinskopravni zahtev ostvari u parničnom postupku.

Presudom Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1-71/24 od 04.06.2024. godine, delimičnim usvajanjem žalbe javnog tužioca OJT u Kraljevu Kt.br. 298/20 od 15.12.2023. godine, preinačena je presuda Osnovnog suda u Kraljevu K.br.80/22 od 01.11.2023. godine, pa su okrivljeni GG i AA oglašeni krivim da su izvršili krivično delo razbojništvo u saizvršilaštvu iz člana 206. stav 1. u vezi člana 33. KZ i osuđeni i to okrivljeni GG na kaznu zatvora u trajanju od dve godine a okrivljeni AA na kaznu zatvora u trajanju od dve godine i četiri meseca. Okrivljeni su obavezani na plaćanje troškova krivičnog postupka, a oštećeni je upućen da imovinskopravni zahtev ostvari u parničnom postupku. Istom presudom žalba javnog tužioca OJT u Kraljevu, u preostalom delu odbijena je kao neosnovana i prvostepena presuda u nepreinačenom delu potvrđena.

Presudom Apelacionog suda u Kragujevcu Kž3-15/24 od 18.10.2024. godine, delimičnim usvajanjem žalbi branioca okrivljenog GG i AA, preinačena je presuda Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1-71/24 od 04.06.2024. godine, u delu odluke o krivičnim sankcijama, tako što je Apelacioni sud zbog krivičnog dela razbojništvo u saizvršilaštvu iz člana 206. stav 1. u vezi člana 33. KZ, za koje su oglašeni krivim drugostepenom presudom, osudio i to okrivljenog GG na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, za koju je određeno da će je izdržavati u prostorijama u kojima stanuje, sa elektronskim nadzorom, a okrivljenog AA na kaznu zatvora u trajanju od dve godine, dok su u preostalom delu žalbe odbijene kao neosnovane i u nepreinačenom delu drugostepena presuda, potvrđena.

Branilac okrivljenog AA – advokat Darko Milutinović, podneo je zahtev za zaštitu zakonitosti protiv prvnosnažnih presuda Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1-71/24 od 04.06.2024. godine i Kž3-15/24 od 18.10.2024. godine, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 1. tačka 9) ZKP, sa predlogom da Vrhovni sud usvoji podneti zahtev, ukine pobijane presude i predmet vrati na ponovno odlučivanje ili ih preinači i okrivljenog oslobodi od optužbe.

Vrhovni sud je dostavio primerak zahteva za zaštitu zakonitosti Vrhovnom javnom tužiocu shodno odredbi člana 488. stav 1. Zakonika o krivičnom postupku, te je u sednici veća koju je održao u smislu člana 490. ZKP, bez obaveštenja vrhovnog javnog tužioca i branioca okrivljenog, smatrajući da njihovo prisustvo nije od značaja za donošenje odluke (član 488. stav 2. ZKP), razmotrio spise predmeta i pravnosnažne presude protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podnet, pa je, po oceni navoda iznetih u zahtevu, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je osnovan.

Po nalaženju Vrhovnog suda osnovano branilac okrivljenog AA – advokat Darko Milutinović, u podnetom zahtevu ukazuje da je donošenjem presude Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1-71/24 od 04.06.2024. godine učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 1. tačka 9) ZKP, jer je tom presudom optužba prekoračena, a koju povredu nije otklonio trećestepeni sud donoseći pobijanu trećestepenu odluku u postupku po žalbi na drugostepenu presudu, iako je na ovu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka u svojoj žalbi ukazivao branilac okrivljenog.

Naime, iz spisa predmeta proizilazi da je okrivljenom AA, između ostalih, optužnicom OJT u Kraljevu KTO br.291/20

od 31.08.2020. godine, stavljeno ne teret izvršenje krivičnog dela razbojništvo u saizvršilaštvu iz člana 206. stav 1. u vezi člana 33. KZ. Okrivljenom je stavljeno na teret da je „dana 13.03.2020. godine, oko 03,00 časa, u selu ....., okrivljeni GG, zajedno sa svojim drugom DD....mobilnim telefonom pozvao okr. AA i obavestio ga da su on, DD i oštećeni ostali sami u lokalu, da bi nakon nekoliko trenutaka u kafić, maskirani, sa kapuljačama na glavi i maramama preko usta ušli okr.AA, okr. BB i okr. VV i odmah nakon ulaska u lokal, obratili se ošt. ĐĐ, govoreći „Daj pare“, pri čemu je okr.AA prišao ošt.ĐĐ s leđa, naslonio mu pištolj, koji je prethodno poneo sa sobom, na potiljačni deo glave i rekao „Daj pare“, a zatim je oštećenom prišao i okr. VV, koji je u ruci držao suzavac i suzavcem po licu poprskao oštećenog, a zatim i okr. GG i DD..., čak je okr. GG gurnuo na pod, u kom trenutku je okr. GG, izvadio novac iz džepa pantalona koje je nosio na sebi, u iznosu od 50 evra i 6.000,00 dinara i isti bacio ispred sebe, dok je u međuvremenu okr. BB, prišao sa prednje strane oštećenom ĐĐ i zadao mu više udaraca metalnom palicom, koju je prethodno poneo sa sobom, u predelu glave, od kojih udaraca se oštećeni destabilizovao, ali mu je u tom trenutku ponovo prišao okr. VV i prskao suzavcem po licu, da bi okr. BB, nakon toga ponovo zadavao udarce metalnom palicom ošt. ĐĐ po glavi, od kojih udaraca je oštećeni pao na pod i ostao bez svesti, a zatim su okrivljeni BB, VV i AA, rukama i nogama nastavili da zadaju udarce oštećenom dok je ležao na podu, nanevši mu tom prilikom lake telesne povrede u vidu ....i za to vreme mu govorili „Daj pare“, ali kako je oštećeni na podu ležao bez svesti, oni su mu prišli i iz prednjeg desnog džepa od pantalona..., izvadili novac koje je držao u iznosu od 1.250 evra, kao i 20.000,00 dinara, a zatim su uzeli i novac koji je okr. GG prethono bacio na pod, da bi sa tako oduzetim novcem okr. BB, VV i AA napustili lokal, dok je okr. GG, kao navodno oštećeni, ostao u lokalu...“

Prema odredbi člana 420. stav 1. ZKP presuda se može odnositi samo na lice koje je optuženo (subjektivni identitet presude i optužbe) i samo na delo koje je predmet optužbe sadržane u podnesenoj ili na glavnom pretresu izmenjenoj ili proširenoj optužnici (objektivni identitet presude i optužbe), a odredbom stava 2. istog člana je propisano da sud nije vezan za predloge tužioca u pogledu pravne kvalifikacije krivičnog dela. Dakle, iz citiranih zakonskih odredbi proizilazi da zakon ne zahteva identitet u pogledu pravne ocene dela, ali da zahteva da između optužbe i presude postoji identitet i podudarnost u pogledu subjektivne i objektivne istovetnosti dela, tako da eventualne izmene činjeničnog opisa dela u izreci presude moraju ostati u granicama činjeničnog osnova iz optužbe, tačnije u granicama onih činjenica i okolnosti na kojima se optužba zasniva.

Međutim, drugostepeni sud je, donoseći pobijanu presudu, izmenio činjenični opis krivičnog dela dat u optužnom aktu javnog tužioca i okrivljenog AA oglasio krivim za krivično delo razbojništvo u saizvršilaštvu iz člana 206. stav 1. u vezi člana 33. KZ, povredivši objektivni identitet optužbe, jer se činjenični opis naveden u izreci prvostepene presude u bitnom razlikuje od onog navedenog u optužnom aktu javnog tužioca. Pre svega, drugostepeni sud je, shodno utvrđenom činjeničnom stanju, okrivljenog oglasio krivim i za radnje koje su optužnicom stavljene na teret okrivljenom BB, a ne okrivljenom AA i to da je okrivljeni AA prišao sa prednje strane oštećenom ĐĐ i zadao mu više udaraca metalnom palicom, koju je prethodno poneo sa sobom, u predelu glave, a u trenutku kada je nepoznato lice prišlo oštećenom i poprskalo ga suzavcem po licu, okrivljeni AA ponovo zadavao udarce metalnom palicom oštećenom po glavi.

Ovakvim postupanjem suda okrivljeni AA je doveden u teži položaj iz razloga što su okrivljenom stavljene na teret i radnje koje je, prema optužnici, preduzimao okrivljeni BB i samim tim je povećan obim kriminalne aktivnosti i volje okrivljenog, što dovodi do toga da je okrivljeni osuđen za više radnji od onih opisanih u optužbi, a što predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 1. tačka 9) ZKP.

Postupajući na napred navedeni način drugostepen sud je, po nalaženju Vrhovnog suda, donošenjem pobijane presude prekoračio optužbu i učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 1. tačka 9) ZKP, a koju povredu nije otklonio trećestepeni sud donoseći pobijanu trećestepenu odluku u postupku po žalbi na drugostepenu presudu, iako je na ovu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka u svojoj žalbi ukazivao branilac okrivljenog.

Stoga je Vrhovni sud, imajući u vidu navedeno, usvojio kao osnovan zahtev za zaštitu zakonitosti branioca AA – advokata Darka Milutinovića, te na osnovu odredbe člana 492. stav 1. tačka 1) ZKP ukinuo u odnosu na okrivljenog AA pravnosnažne presude Apelacionog suda u Kragujevcu Kž1-71/24 od 04.06.2024. godine i Kž3-15/24 od 18.10.2024. godine i predmet vratio Apelacionom sudu u Kragujevcu na ponovno odlučivanje, u smislu razloga iznetih u ovoj presudi.

U ponovnom postupku sud će prilikom odlučivanja imati u vidu primedbe iz ove presude, te će postupiti po istima i otkloniti povredu zakona na koju mu je ukazano, nakon čega će biti u mogućnosti da donese pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku, u kojoj će o svim činjenicama koje su predmet dokazivanja dati jasne, konkretne i argumentovane razloge, vodeći pri tome računa o načelu zabrane preinačenja na gore (reformatio in peius)

propisanom odredbom člana 453. ZKP.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je na osnovu odredbe člana 492. stav 1. tačka 1) ZKP odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar-savetnik | Predsednik veća-sudija

Vesna Zarić,s.r. | Milena Rašić,s.r.

Za tačnost otpravka

Zamenik upravitelja pisarnice

Milanka Ranković